

Казки про родину

Парубок і скриня-самольот

Було два хлопці: ткач і столяр. І ходили вони до одної дівки. І дівка сказала їм, що вийти за обох вона не може. І сказала столярові, щоб зробив їй таку скриню, яка би у повітрі летіла, а ткач щоб зробив сорочку, яка би була суцільна (та як панчохи). Сказала їм того, і вони пішли.

Ткач прийшов додому і став думати, як тогу сорочку зробити. І нагадав, що жиди роблять панчохи суцільні, і зробив собі з дерева таке шиделко і виплів ту сорочку. І столяр теж зробив таку скриню і коваль вкував йому її: як всередину влізти, закрутити, то вона полетить у повітрі.

І принесли вони обидва ті два подарунки до неї, і дуже їй то сподобалося. Подивилася на сорочку, що вона ціла — мала охоту йти за ткача. Подивилася на скриню, і не знала, чи полетить вона. Каже ткач до столяра: "Лізь ти!" — а столяр до ткача каже: "Лізь ти!", і не хочуть обидва лізти в ту скриню. А ткач дурний вліз в скриню, закрутив і полетів в повітря догори на мильо. І вже до тої дівчини назад не вернувся, і той столяр з нею вженився.

А той ткач летів цілий тиждень, побачив світло в місті і полетів на того світло. А то був палац, де жив король. І той король мав красну дочку, таку красну, що мусів на ніч її закривати високо у вежі, бо боявся, щоби з нею ніч не трапилося.

Прилетів той ткач до неї під вікно, постукав. Як спитала воно його, хто він, то назвався святим Петром. Сказав, що Біг прислав його до неї на розвагу. Перемовилися вони, і він полетів. А на другий вечір знову прилетів до вікна. Вона вже добре пририхтувалася, приготувала їсти і пити для Петра. А як святий Петро наївся добре, то став просити в тої, чи тато дозволить з ним вженитися. Сказав то, і полетів. Ранком приходив батько до неї, і питається її, чого вона така весела, чи був в неї хто уночі? І вона сказала, що приходив до неї святий Петро, і просив женитися з ним. А батько до неї каже так:

- Як я можу дати тебе за нього, коли син сусідського короля вже заручився з тобою? Як тебе віддам за нього, то той сусідський король виповість війну мені. Як прилетить він знову уночі, то спитайся його, чи як віддам тебе за нього, чи зможе він дати ради тому королю?

Прилетів він уночі, розказала вона йому то. І він їй сказав:

- Дуже добре, я дам раду тому.

І видав король заміж дочку за того Петра. Як довідався сусідський король, що вона пішла заміж, зараз виповів війну. Як вже мала починатися війна, а той сусідський король був сильніший, то питається слабший король свого зятя:

- Ну, зять, як буде?

А він каже:

- Не бійтеся, тату, ставайте до війни. Той Петро залишився вдома, нагрів собі великі котли олії і води, і полетів на неприятеля. Як зачав лити з гори тою гарячою олією і водою, то той сусідський король сказав:

- Правда, що святий Петро, бо карає нас з неба.

І відступив він, і кінчилася війна. Але пройшов час, і той король згадав ту образу, і знову виповідає війну.

Знову батько питається зятя:

- Ну, сину, що будемо робити?

Відповідає той святий Петро:

- Ставайте до війни знову, я в тім пораджу.

Як ті стали до війни, то той святий Петро взяв повну скриню жару і полетів на неприятеля. Як став згори тим жаром сипати, ті мусіли відступити, бо казали, що то справді святий Петро. І знову війни немає. І вже так було з півроку. Як пройшло півроку, той сильний король знову згадав образу, знову іде війною. Як святий Петро то взнав, став дуже переживати. Бо як з попередньої війни летів, залишився кусок жару в тій скрині, і від нього відгоріли крила. Та й він не мав вже на чому летіти.

І як стали королі до війни, святий Петро наказав привести йому такого коня, яким ще не їздили. І як сів на того коня, то сказав зв'язати ноги попід живіт коня і виїхав у поле. Він хотів, щоб той кінь причинив йому смерть, бо тої третьої війни він не мав вже як виграти. І понісся кінь по полі. Петро хотів дістатися до лісу. Він думав, що вхопиться за дерево, а кінь понесеться, і розірве його (бо ноги в нього зв'язані). Тим часом кінь побіг просто на війну, не біг до лісу. Біжить кінь полем, а серед поля стояла стара фігура, ухопився Петро за тогу фігуру, думав що вже буде йому смерть, та й вирвав її. Та й побіг кінь з ним і тою фігурою просто на війну. І як він став бити тою фігурою направо й наліво, то так половину війська перебив. І знову той ворожий король має відступати, бо вже немає ким воювати. І сказав він:

- То є правда, що в нього за зятя святий Петро. Три рази я починав війну, і всі три рази мав я виграти, але мене з неба карали. І так той бідний ткач зостався в короля за зятя.

<i>Записано Осипом Роздольським у с.Лешнів (сучасного Бродівського району Львівської обл.), від Гілька Теслюка, 1896р.</i> Стиль запису збережено.